

Nr 546.

Av herr von Seth m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition till årets riksdag nr 107 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. ha föreslagits vissa lönegradsplaceringar för skogsvårdsstyrelsernas personal som av oss icke anses tillfredsställande. I detta hänseende få vi anföra följande.

Skogsstyrelsen har i sitt löneregleringsförslag av år 1943 bl. a. anfört, att den omständigheten, att ej mindre än omkring 75 % av landets skogsmark vore i enskild ägo — varav omkring $\frac{2}{3}$ ägdes av andra än aktiebolag — klarlade den oerhörda betydelsen av att vården av dessa skogar leddes på ett i bästa mening sakkunnigt och auktoritativt sätt. Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har i anslutning till sitt yttrande över 1944 års skogsvårdsstyrelseutrednings förslag till löner för skogsvårdsstyrelsernas personal också gjort ett uttalande i denna riktning. Förbundet framhåller, att den personal, det här är fråga om, har fått sig ålagda arbetsuppgifter, känsligare och mera svårbemästrade än inom flertalet områden i allmän tjänst, och att dess villkor böra bedömas med hänsyn härtill. Förbundet understryker, att landets skogsägare äro utomordentligt beroende av denna personal, och anser endast det bästa materialet gott nog. Slutligen deklarerar Riksförbundet principiellt som ett önskemål, att personalen både i löne- och pensionshänseende placeras så gynnsamt, att rekryteringen till denna för det allmänna liksom för den enskilde synnerligen viktiga tjänstemannakår i all möjlig mån underlättas.

Skogsstyrelsen har i sitt förutnämnda löneförslag beträffande rekryteringen framhållit, att det ur allmän synpunkt vore angeläget, att möjligheterna till förvärv av dugande arbetskraft vore lika goda hos de skogliga myndigheterna domänverket och skogsvårdsstyrelserna. För den unge skogsmannen borde sålunda valet av arbetsfält enligt skogsstyrelsens förmenande icke vara beroende av den bättre eller sämre utsikten till försörjning, utan fast mera hans personliga intresse och läggning.

I olika sammanhang har sålunda uttalats, att för skogsvårdsstyrelsernas befattningshavare bör en lönenivå eftersträvas, som i stort sett sammanfaller med motsvarande statliga befattningshavares. Såväl skogsstyrelsen i sitt förutnämnda löneförslag som 1944 års skogsvårdsstyrelseutredning har funnit, att skogsvårdsstyrelsepersonalen i detta hänseende, med beaktande

av förefintliga skiljaktigheter i fråga om arbetsuppgifterna, i stort bör kunna jämföras med domänverkets personal. Även statskontoret har i sitt yttrande över skogsvårdsstyrelseutredningens löneförslag ansett, att likvärdiga löneförhållanden böra skapas för skogsvårdsstyrelsepersonalen och domänverkstjänstemännen.

Enligt den lönegradsplacering, som föreslås i propositionen, ha tjänstemän hos skogsvårdsstyrelserna i flera fall erhållit en avsevärt sämre lönegradsplacering än domänverkets tjänstemän i närmast jämförbara befattningar. Denna omständighet kan, förutom att den i vissa fall innebär en påtaglig orättvisa mot enskilda tjänstemän, medföra synnerligen allvarliga konsekvenser då det gäller nyrekrytering av skogshögskoleutbildad personal hos skogsvårdsstyrelserna.

Den undervärdering av skogsvårdsstyrelsearbetet som nu skett måste få till följd, att rekryteringssvårigheterna för skogsvårdsstyrelserna särskilt i övre Norrland bli ännu mera markanta. Tjänstemännen hos skogsvårdsstyrelserna ha nämligen i andra avseenden en ogynnsammare ställning än domänverkstjänstemännen. Bl. a. äro anställningsvillkoren för skogsvårdsstyrelsetjänstemännen oförmånligare än för befattningshavare i rent statlig tjänst så till vida, att skogsvårdsstyrelsens befattningshavare anställas genom kontrakt med viss uppsägningstid.

Arbetsuppgifterna för skogsvårdsstyrelsernas tjänstemän synas allt framgent bli synnerligen omfattande och krävande. Möjligheterna att genomföra dessa äro uppenbarligen betingade av flera förutsättningar. En av de viktigaste är, att rekryteringsfrågan blir tillfredsställande löst. Först genom rättvist avvägda löneförmåner kan en betryggande förutsättning skapas för att nuvarande och nytillkommande tjänstemän hos skogsvårdsstyrelserna skola effektivt och med ett levande intresse framgångsrikt kunna verka för återuppbyggande av de enskilda skogarna. Ägarna av dessa skogar borde också ovillkorligen kunna kräva att de tjänstemän, som ha till uppgift att leda den enskilda skogsvården på rätta vägar, icke bli mindre dugande än domänverkets tjänstemän.

I fråga om de arbetsuppgifter m. m., som sammanhånga med de olika befattningarna, må anföras följande.

Distriktsjägmästare.

Enligt av skogsstyrelsen den 30 juni 1950 fastställd tjänstgöringsinstruktion skall distriktsjägmästare under länsjägmästarens överinseende *självständigt* leda skogsvårdsarbetet inom sitt distrikt. Han skall dessutom utöva det närmaste chefskapet över den för distriktet anställda personalen.

Med hänsyn till arten och omfattningen av de med denna befattning förenade göromålen måste distriktsjägmästarna anses jämförbara med domänverkets revirförvaltare, med vilka de ofta — särskilt i Norrland — arbeta

parallellt och under likartade förhållanden. Distriktsjägmästarens arbete blir i hög grad maktpåliggande därigenom, att denne måste ta hänsyn till och bemästra alla de olika förhållanden, som råda på det mycket stora antal fastigheter av skiftande kameral natur, som finnas inom distriktet och som innehavas av tusentals olika ägare med skilda skogliga intressen. De åtgärder som vidtagas inom distriktet — och för vilka distriktsjägmästaren ansvarar — ha avgörande betydelse för skogsägarnas ekonomiska och andra förhållanden. En distriktsjägmästare måste därför besitta stor erfarenhet i skogliga och ekonomiska ting. Ansvar för övervakandet av skogslagarnas efterlevnad inom distriktet innebär också ett arbete, som kräver skicklighet och gott omdöme, icke minst då det gäller att kunna hävda skogsvårdens krav gentemot ägare av större skogskomplex, som ha egen personal med högre skoglig utbildning anställd.

Det torde därför icke kunna göras gällande, att mindre fordringar få ställas på en distriktsjägmästare än på en revirförvaltare. Revirförvaltare och distriktsjägmästare äro också för närvarande placerade i samma lönegrad. I mera krävande revir utgå emellertid särskilda tillägg till revirförvaltarna. Dessa tillägg betydde år 1946, då skogsvårdsstyrelsepersonalens löner fastställdes efter jämförelse med domänverkspersonalens, i genomsnitt mindre än en halv lönegrad. F. n. är skillnaden synnerligen obetydlig.

Enligt propositionen ha revirförvaltare placerats i lönegrad Ca 32, under det att distriktsjägmästare hänförs till Ca 30. Med hänsyn till angelägenheten av att bibehålla den likställighet i löneavseende mellan domänverkets revirförvaltare och skogsvårdsstyrelsernas distriktsjägmästare, som nu finnes, anse vi att distriktsjägmästarna böra ha samma lönegradsplacering som revirförvaltarna, nämligen Ca 32.

Biträdande länsjägmästare.

Biträdande länsjägmästare, som är länsjägmästarens ställföreträdare, skall enligt tjänstgöringsinstruktionen biträda länsjägmästaren vid utövan- det av dennes chefskap över skogsvårdsstyrelsens personal. Han skall vara chef för och leda skogsvårdsarbetet inom det distrikt, som han förestår.

Biträdande länsjägmästare kan sålunda oftast sägas ha en ansvarsfullare ställning än distriktsjägmästare.

En något högre lönegradsplacering för dessa tjänster är alltså motiverad. Vi anse oss dock kunna föreslå att även biträdande länsjägmästare placeras i lönegrad Ca 32.

Länsjägmästare.

1944 års skogsvårdsstyrelseutredning har i likhet med skogsstyrelsen ansett, att till riktpunkt för länsjägmästarnas lönegradsplacering i stort sett bör kunna tagas den löneställning som domänverkets överjägmästare inneha.

Utredningen placerade 11 länsjägmästare en lönegrad högre och 14 länsjägmästare en lönegrad lägre än överjägmästarna. För närvarande äro 3 länsjägmästare placerade i lönegrad Ca 33, d. v. s. 1 grad högre än överjägmästare, 8 i Ca 32, d. v. s. samma lönegrad, och 14 i Ca 30, d. v. s. två lönegrader lägre än överjägmästarna. Inga särskilda förhållanden ha inträffat, som kunna motivera en ändring av den inbördes löneställningen mellan överjägmästare och länsjägmästare. Vad som framför allt i olika sammanhang vid bedömning av löneförmånerna för ifrågavarande tjänstemannakategorier framhållits till förmån för länsjägmästarna är att dessa med hänsyn till skogsvårdsstyrelsernas organisation ha en synnerligen självständig och ansvarsfull ställning.

I propositionen ha länsjägmästarna placerats på följande sätt:

Länsjägmästare i norrlandslänen	Ca 37 (5 st.)
» » större sydliga län	Ca 34 (6 st.)
» » övriga län	Ca 33 (14 st.)

Mot denna placering kan med skärpa invändas, att länsjägmästaren i Kopparbergs län rättvisligen skulle ha placerats i Ca 37 med hänsyn till att hans befattning måste anses lika krävande som länsjägmästartjänsterna i Norrland.

Inom statsförvaltningen äro länschefstjänstemännen nästan utan undantag placerade i samma lönegrad oavsett länens storlek. En viss enhetlighet i löneställningen för länsjägmästarna synes också böra eftersträvas. 1944 års skogsvårdsstyrelseutredning har som ovan framhållits för länsjägmästarna föreslagit två lönegrupper. Detta är väl motiverat, bl. a. med länsjägmästarnas ställning såsom fackmän, ansvariga för de enskilda skogarnas vård inom ett helt län, där de i övrigt äro självskrivna talesmän i alla frågor, som röra förhållanden och ärenden avseende dessa skogar.

Enligt vår uppfattning borde därför länsjägmästarna med undantag för dem i Norrland och Kopparbergs län placeras i lönegrad Ca 36. Då beklagligtvis lönegraderna 35 och 36 f. n. icke skulle få användas vilja vi i stället föreslå lönegrad Ca 34.

Skogsteknisk ledare.

Skogsteknisk ledare åligger bl. a.:
att enligt skogsvårdsstyrelsens förordnande eller länsjägmästarens anvisningar handhava och leda arbeten av huvudsakligen skogsteknisk art samt att utöva det närmaste chefskapet över skogsvårdsstyrelsens tekniska personal jämte övriga honom underställda tjänstemän.

De skogstekniska ledarna ha huvudansvaret för skogsvårdsstyrelsernas bidrags- och tekniska verksamhet. På grund av dessa arbetens omfattning tjänstgöra i regel ett flertal högskole- och skogsskoleutbildade tjänstemän jämte vägmästare på tekniska avdelningarna.

Verksamheten i anledning av norrländska skogsproduktionsanslaget, från vilket bidrag utgår å enskilda skogar i Norrland, har särskilt stor omfattning i de båda nordligaste länen. Skogstekniska ledaren handhar i samband härmed även betesverksamheten i lappmarkerna, omfattande bl. a. planläggning av beten och betesregleringar.

Inom de sydligare länen, där skogstekniska ledare äro anställda, bedrivs i skogsvårdsstyrelsernas regi en mycket betydelsefull verksamhet med planläggning av skogsvägar, som skola utföras med statsbidrag. Av de skogstekniska ledarna fordras härför särskilda tekniska och vissa juridiska kunskaper.

Skogsvårdsstyrelseutredningen år 1944 jämställde dessa tjänster med domänverkets skogstaxatorer och dikningsledare och föreslog, att befattningarna skulle placeras i 24 lönegraden (nuvarande Ca 27), vilket förslag lämnades utan erinran i propositionen och godkändes av riksdagen. Vid bedömningen av spörsmålet om lämplig löneställning för skogsvårdsstyrelsernas ordinarie tjänstemän, jämfört med vad som tillämpas inom domänverket, måste man i förevarande sammanhang även taga i beaktande befogenheten för nämnda verk att inrätta extra ordinarie tjänster upp till 31 lönegraden. Med utnyttjande av denna befogenhet har domänstyrelsen med hänsyn till det krävande arbete, som åvilar verkets taxatorer och dikningsledare, placerat samtliga i tjänst varande i 29 lönegraden. Vederbörande inneha i allmänhet dubbla tjänster, alltså dels en extra ordinarie i Ce 29, dels en lägre ordinarie, vanligtvis i 27 lönegraden.

På grund av att tjänsten som skogsteknisk ledare har karaktär av cheftjänst, dess arbetskrävande och ansvarsfulla natur och att den med hänsyn till rådande transport- och befordringsmöjligheter i viss mån måste betraktas som sluttjänst borde i likhet med domänverkets dikningsledare och två av skogstaxatorerna även denna tjänst ha placerats i lönegrad Ca 29.

Studierektor (föreståndare för skogskurs).

I skogsvårdsstyrelseorganisationen finnes en befattning, studierektor, vars arbetsuppgifter särskilt väl överensstämmer med en tjänst inom domänverket, nämligen föreståndare för skogskurs. Denna hos domänverket tämligen nya befattning har i propositionen satts i lönegrad Ca 29, under det att motsvarande befattning hos skogsvårdsstyrelsen har placerats i Ca 27.

Denna uppenbara felaktighet anse vi böra rättas till och föreslå att en befattning som föreståndare för skogskurs inrättas i lönegrad Ca 29.

Förste assistenter.

Enligt den lönegradsplacering, som blivit föreslagen i förenämnda proposition, ha förste assistenter i de län, där biträdande länsjägmbästarbefattningar icke finnas, blivit placerade i Ca 27. Förste assistenten hos skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län har därvid ansetts böra erhålla samma

placering. 10 st. förste assistentbefattningar komma däremot att slopas och överföras till assistentbefattningar i lönegrad Ca 25.

Vi anse att hos de skogsvårdsstyrelser, där särskilt maktpåliggande arbetsuppgifter måste anförtros åt personer i assistentbefattning, få inrättas 1:e assistentbefattningar i lönegrad Ca 27, liksom nu har skett i Västerbottens län. Framställning härom bör i varje särskilt fall kunna göras i samband med skogsvårdsstyrelsernas medelsäskanden.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte dels vidtaga i motionen föreslagna ändringar i Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 107 angående lönegradsplacering för vissa tjänster m. m., dels ock anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 2 april 1952.

Gust. K. Hellbacken.

Karin Wetterström.

Erik W. Norén.

Per Svensson
i Stenkyrka.

A. Widén.

Eric Nilsson
i Svalöv.

T. G. v. Seth.

Axel Jansson
i Hällefors.

C. O. Carlsson.

J. H. Johansson
i Norrfors.